

територією України встановлюється в розмірі половини вартості квитка для студентів денної форми навчання ВНЗ I-IV рівнів акредитації (п. 2 Порядку надання пільгового проїзду студентам ВНЗ I-IV рівнів акредитації та учням професійно-технічних навчальних закладів у міському й приміському пасажирському транспорті та міжміському автомобільному і залізничному транспорті територією України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.1999 №541).

Відповідно до Положення про гуртожитки, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 27.04.2015 № 84, гуртожитки призначені для проживання на період навчання іногородніх студентів та студентів із числа пільгових категорій. Жила площа в гуртожитках надається в розмірі не менше 6 квадратних метрів на одну особу.

Права студентів, які проживають в гуртожитку встановлюються Правилами внутрішнього розпорядку та Положенням про проживання в гуртожитку.

Цікаво! Студентське самоврядування – це право і можливість студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні ВНЗ. Усі студенти, які навчаються у ВНЗ, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування. Студентське самоврядування здійснюється студентами безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів. За погодженням з органом студентського самоврядування ВНЗ приймаються рішення про:

- затвердження правил внутрішнього розпорядку ВНЗ в частині, що стосується осіб, які навчаються;
- відрахування студентів з ВНЗ та їх поновлення на навчання;
- призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, заступника керівника ВНЗ;
- поселення осіб, які навчаються у ВНЗ, у гуртожиток і виселення їх із гуртожитку та інші рішення, передбачені ст. 40 Закону.

Варто знати! Держава у співпраці з роботодавцями забезпечує створення умов для реалізації випускниками ВНЗ права на працю, гарантує створення рівних можливостей для вибору місця роботи, виду трудової діяльності з урахуванням здобутої вищої освіти та суспільних потреб.

Згідно статті 63 Закону студенти зобов'язані:

- ▶ дотримуватися законів, статуту та правил внутрішнього розпорядку ВНЗ;
- ▶ виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- ▶ виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану.

Студенти, які проживають у гуртожитку, зобов'язані:

- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку гуртожитку;
- підтримувати чистоту і порядок у кімнаті, де проживають, та в місцях загального користування;
- забезпечити наявність дублікатів ключів від кімнати, де проживають, у власника гуртожитку, а в разі заміни замка у дверях такої кімнати здати власнику гуртожитку відповідний дублікат ключа;
- використовувати жилу площу та майно гуртожитку за призначенням;
- забезпечувати схоронність приміщень, обладнання та інвентарю гуртожитку;
- забезпечувати за власний рахунок проведення поточного ремонту приміщення, у якому проживають та ін..

ГОЛОВНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ
УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ
У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Правовий статус студента

Громадяни мають право безоплатно здобути вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі (ст. 44 Закону України «Про вищу освіту» (далі – Закон)).

Брати участь у конкурсі за результатами вступних іспитів з конкурсних предметів у вищому навчальному закладі (далі – ВНЗ) у межах установлених квот прийому до ВНЗ (наукових установ) України мають право особи (за їхнім вибором), які мають захворювання, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, діти-сироти та особи, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення.

Студент – особа, зарахована до ВНЗ з метою здобуття вищої освіти ступеня молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра (ст. 61 Закону).

Згідно статті 28 Закону до ВНЗ належить: університет, академія, інститут, коледж.

Цікаво! Студент перекладається з лат. «*studentis*» як «ретельно працюючий», «такий, що займається».

Усі особи, які здобувають вищу освіту у ВНЗ, мають рівні права та обов'язки.

Права та обов'язки студента передбачені: Конституцією України, законами України «Про освіту» і «Про вищу освіту», постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти України, а також локальними актами ВНЗ, зокрема, статутом, правилами внутрішнього розпорядку. Студенти, які оплачують навчання, укладають з навчальним закладом договір, який теж визначає їхні права і обов'язки.

Зверніть увагу! Здобувач вищої освіти має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (наукової) програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо).

Навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше

не передбачено міжнародними актами чи договорами між ВНЗ.

Особа, відряджена з ВНЗ до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, має право на поновлення на навчання в межах ліцензованого обсягу ВНЗ (ст. 46 Закону).

Варто знати! Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Згідно статті 62 Закону студенти мають право на:

- ▶ вибір форми навчання;
- ▶ безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- ▶ трудову діяльність у позанавчальний час;
- ▶ додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- ▶ користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами ВНЗ у порядку, передбаченому статутом ВНЗ;
- ▶ участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікацій;
- ▶ участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- ▶ надання пропозицій щодо умов і розмірів плати за навчання;
- ▶ участь у об'єднаннях громадян;

▶ участь у діяльності органів громадського самоврядування ВНЗ, інститутів, факультетів, відділень, вченої ради ВНЗ, органів студентського самоврядування;

▶ обрання навчальних дисциплін за спеціальністю в межах, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки та робочим навчальним планом;

▶ участь у формуванні індивідуального навчального плану;

▶ моральне та (або) матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

▶ безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами ВНЗ;

▶ канікулярну відпустку тривалістю не менше ніж вісім календарних тижнів на навчальний рік;

▶ зарахування до страхового стажу відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» періодів навчання на денній формі навчання у ВНЗ, за умови добровільної сплати страхових внесків;

▶ оскарження дій органів управління ВНЗ та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

▶ безоплатне проходження практики на підприємствах, в установах, закладах та організаціях, а також на оплату праці під час виконання виробничих функцій згідно із законодавством;

▶ отримання студентського квитка, встановленого зразка;

▶ забезпечення гуртожитком на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;

▶ отримання стипендій, призначених юридичними та фізичними особами, які направили їх на навчання, а також інших стипендій відповідно до законодавства, та інші права, передбачені ст. 62 Закону.

Зверніть увагу! Пільговий проїзд у міському й приміському пасажирському транспорті та міжміському автомобільному і залізничному транспорті